

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp
Decembercirculaire
gemeentefonds 2025

Zaaknummer
4014674

Uw kenmerk

Datum
12 februari 2026

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen als gevolg van de decembercirculaire 2025 van het gemeentefonds. Het gaat primair over onderwerpen die voor de jaarafsluiting 2025 door het Rijk en de gemeenten geregeld moeten zijn.

Financieel effect 2025

Voor 2025 is de gemeentefondsuitkering ongeveer € 777.000 hoger dan begroot op basis van de septembercirculaire 2025. Door het moment van verschijnen van de decembercirculaire is het voor Hengelo niet meer mogelijk dit bedrag ook in 2025 te besteden, waardoor ons jaarrekeningresultaat positief wordt beïnvloed door het Rijk. Hiermee staan wij als College voor een voldongen feit. De hogere bate wordt verantwoord in de Jaarstukken 2025.

De hogere gemeentefondsuitkering voor 2025 wordt als volgt verklaard:

- Een verrekening 2023 en 2024 door hogere landelijke WOZ-waarden, een wijziging in de aantallen van enkele maatstaven en een hogere uitkeringsfactor over 2023. Dit levert een voordeel op van € 199.000;
- Een wijziging van gemeentelijke WOZ-waarden zorgt voor een nadeel van € 141.000;
- De aanpassing van een aantal taakmutaties zorgt voor een voordeel van € 106.000;
- De verhoging van een viertal decentralisatie-uitkeringen zorgt voor een voordeel van € 612.000.

Een uitgebreide toelichting op bovenstaande vindt u in de bijlage.

Tegenover de hogere gemeentefondsuitkering staan ook hogere lasten en voorlopige reserveringen van in totaal € 420.000. Het financiële effect van de decembercirculaire 2025 ten opzichte van de septembercirculaire 2025 komt hierdoor uit op € 357.000 voordelig. Dit saldo is opgenomen in onderstaande tabel.

- = nadeel; bedragen (* € 1.000)					
	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal financieel effect decembercirculaire 2025:	357	0	0	0	0

Via het bestemmingsvoorstel van de Jaarstukken 2025 stellen wij voor € 306.000 toe te voegen aan de reserve nog uit te voeren werken/activiteiten en € 114.000 aan de reserve Vluchtelingen. Het betreft hier dekking voor uitgaven die in 2026 gedaan worden en daarom overgeheveld worden. Het gaat hier onder andere over extra middelen kinderopvang pleegouders, ondersteuning lokale energiehulp en Implementatie plateau 2. Een nadere toelichting vindt u in de bijlage.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Periode 2026 - 2029

Het financieel effect vanaf 2026 is nihil.

Voor 2026 komen als gevolg van het uitkeren van de verdeelreserve extra middelen beschikbaar (€ 153.000), maar deze worden als stelpost gemeentefonds verwerkt in de begroting. Deze stelpost wordt betrokken in de meicirculaire 2026 bij de actualisatie van de gemeentelijke aantallen voor de verdeelmaatstaven. Ook ontvangen we via een decentralisatie-uitkering € 31.000 voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE-middelen). Deze worden ook toegevoegd aan de stelpost gemeentefonds in 2026.

In de decembercirculaire zijn geen nieuwe accresramingen opgenomen. In de meicirculaire 2025 is de definitieve stand opgenomen voor het jaar 2025.

De mutaties voor 2026 worden bijgesteld door middel van een wijziging op de Beleidsbegroting 2026-2029.

Begrotingssaldo 2026 – 2029

Resumerend leidt het financieel effect van de decembercirculaire 2025, tezamen met de septembercirculaire 2025 (zaaknummer 3970932), tot de volgende begrotingssaldi:

- = nadeel; bedragen (€ 1.000)*

	2026	2027	2028	2029
Begroting 2026-2029	0	1.180	-40	34
Totaal financieel effect septembercirculaire 2025	-304	-595	-791	-980
Begrotingssaldo na septembercirculaire 2025:	-304	585	-831	-946
Totaal financieel effect decembercirculaire 2025	0	0	0	0
Begrotingssaldo na decembercirculaire 2025	-304	585	-831	-946

Met vriendelijke groet,

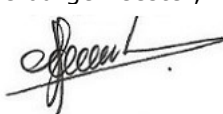
Burgemeester en wethouders van Hengelo,

de secretaris,

de burgemeester,

De heer D. Lacroix

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen: 1

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bijlage 1

1. Financiële consequenties

Samengevat ziet de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering op basis van de decembercirculaire 2025 van het gemeentefonds en het financieel effect ervan ten opzichte van de 2^e Beleidsrapportage 2025 (inclusief septembercirculaire 2025) er als volgt uit:

Financieel effect op basis van de decembercirculaire 2025 van het gemeentefonds (onder voorbehoud van rectificaties ministerie)

- = nadeel; bedragen (* € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
1. Algemene uitkering:					
<i>1.1 Hoeveelheden:</i>					
1.1a Gemeentelijk	-141				
1.1b Landelijk	199	153			
Taakmutaties:					
1.2 Kinderopvang pleegouders	47				
1.3 Hervormingsagenda jeugd	12				
1.4 Wet versterking regie volkshuisvesting	185				
1.5 Incidentele verlaging diverse taakmutaties	-137				
2. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen:					
2.1 Meerkosten Oekraïne sociaal domein	114				
2.2 Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven	407				
2.3 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	61				
2.4 Implementatie plateau 2	13				
2.5 Capaciteit DO klimaat- en energiebeleid		31			
3. Diverse kleine mutaties	17				
Totaal effect op gemeentefondsuitkeringen	777	184	0	0	0
Lastenmutaties:					
1.1 Stelpost volume-, loon- en prijsontwikkelingen		-153			
1.2 Kinderopvang pleegouders	-47				
1.4 Wet versterking regie volkshuisvesting	-185				
2.1 Meerkosten Oekraïne sociaal domein	-114				
2.3 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	-61				
2.4 Implementatie plateau 2	-13				
2.5 Capaciteit DO klimaat- en energiebeleid		-31			
Totaal effect op lastenmutaties:	-420	-184	0	0	0
Totaal financieel effect decembercirculaire 2025:	357	0	0	0	0

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1. Algemene uitkering

1.1 Hoeveelheidsverschillen

Door een hogere uitkeringsfactor over 2023 als gevolg van hogere landelijke WOZ-waarden (€ 295.000) en door het definitief worden van de gemeentelijke WOZ-waarden 2023 (-/- € 119.000) vindt er een verrekening plaats.

Over 2024 zijn de aantallen van enkele maatstaven nog gewijzigd. Dit levert een voordeel op van € 303.000.

Voor 2025 zorgt de wijziging van gemeentelijke WOZ-waarden voor een nadeel van € 22.000. In 2025 zorgt de bijstelling van landelijke en gemeentelijke aantallen voor een nadeel van € 399.000. Voornaamste oorzaak hiervan is de bijstelling van de aantallen bij de maatstaven bijstandsontvangers en huishoudens met een laag inkomen.

In 2026 wordt de verdeelreserve (zoals gewoonlijk in de decembercirculaire) uitgekeerd. Dit leidt tot een voordeel van € 153.000 en wordt als stelpost gemeentefonds in de begroting verwerkt. Hiermee is dit voor 2026 budgettair neutraal.

1.2 Kinderopvang pleegouders

Bij Voorjaarsnota 2025 is door de Rijksoverheid extra geld beschikbaar gesteld als bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen. Pleegouders betalen nu een eigen bijdrage in de kosten van kinderopvang en buitenschoolse opvang; dit zijn kosten die overblijven na het ontvangen van de eventuele kinderopvangtoeslag. Gemeenten en pleegzorgaanbieders gaan afspraken met elkaar maken hoe pleegouders aanspraak kunnen maken op deze bijdrage. Voor Hengelo betekent dit in 2025 een eenmalig voordeel van € 47.000. Aangezien hierover nog geen duidelijke regionale afspraken zijn gemaakt hoe gemeenten deze middelen uitkeren, stellen wij voor om deze over te hevelen naar 2026.

1.3 Hervormingsagenda jeugd

Voor de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd zijn middelen overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS. Deze middelen zijn niet volledig besteed en worden daarom teruggeboekt naar het gemeentefonds. Voor 2025 betekent dit een voordeel van € 12.000 voor Hengelo.

1.4 Wet versterking regie volkshuisvesting

Uit onderzoek blijkt dat de werkzaamheden van het wetsvoorstel 'Versterking regie volkshuisvesting', financiële gevolgen hebben voor gemeenten in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Voor de compensatie van de geïdentificeerde incidentele uitvoeringslasten wordt in 2025 geld aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor Hengelo gaat het om een bedrag van € 185.000. Wij stellen voor dit bedrag over te hevelen naar 2026. Zodra meer duidelijk is over de extra kosten die wij hiervoor gaan maken, komen wij met een voorstel tot besteding hiervan.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

1.5 Incidentele verlaging diverse taakmutaties

Een aantal taakmutaties zijn naar beneden bijgesteld. Voor Hengelo gaat het in totaal om € 137.000 (nadeel). Het betreft hier o.a. de 'weeffout Jeugdzorg' (€ 57.000). Hiervoor is bij de decentralisatie van de jeugdzorg geld van het provinciefonds overgeheveld naar het gemeentefonds. Bij de berekening van de bedragen is geen rekening gehouden met het feit dat de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zelf al verantwoordelijk waren voor de jeugdzorg. Hierdoor is destijds structureel teveel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. Voor 2025 wordt dit nu gecorrigeerd. In de meicirculaire 2026 volgt de correctie voor 2026 en verder. Daarnaast gaat het ook om de 'landelijke vreemdelingen voorzieningen' (€ 45.000). Het kabinet heeft hierover besloten de Rijksbijdrage aan de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), waarvan een gedeelte ten laste kwam van de algemene uitkering van het gemeentefonds, stop te zetten vanaf 2025. Gemeenten hebben de mogelijkheid om onderdak voor niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen zelfstandig te financieren. De VNG heeft de fondsbeheerders verzocht om in het jaar 2025 nog eenmaal middelen te onttrekken aan het gemeentefonds en aan de desbetreffende gemeenten te verstrekken met een decentralisatie-uitkering. Verder wordt er voor de Basisregistratie Personen (BRP) vanwege extra gebruik door gemeenten in 2025 een aanvullende bijdrage doorbelast. Dit is een nadeel van € 24.000. Ook dragen gemeenten bij aan de kosten die de Kamer van Koophandel maakt voor het beheer van het basisregister. Deze kosten zijn hoger uitgevallen. Voor Hengelo bedraagt de extra bijdrage € 11.000.

2. Integratie-, decentralisatie-uitkeringen

2.1 Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek ligt voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten.

De compensatie is vastgesteld op basis van onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek naar daadwerkelijke opgevangen Oekraïense ontheemden per gemeente in het jaar 2025 en op basis van extern onderzoek naar de gemiddelde gemeentelijke zorgkosten per ontheemde. Voor Hengelo bedraagt de compensatie € 114.000. Vanwege de blijvende onzekerheid over de geldstromen die we ontvangen van het Rijk, stellen we voor dit bedrag toe te voegen aan de reserve Vluchtelingen.

2.2 Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven

Medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven ondervinden nadelige gevolgen van de fiscale maatregelen uit het Belastingplan 2025. In de decembercirculaire 2025 is voor 2025 geld toegevoegd om medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven compensatie te bieden voor deze nadelige gevolgen. Dit is € 407.000 voor Hengelo. Omdat de kosten hiervan ook in 2025 zijn verantwoord, is dit een budgettair neutrale mutatie.

2.3 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp

Het doel van deze uitkering is om gemeenten extra middelen te geven voor hulp aan huishoudens met een hoge energierekening en een laag inkomen. Uit onderzoek van TNO blijkt dat gemeenten de doelgroep niet altijd goed bereiken. Daarom is een portaal ontwikkeld door SZW, het Tijdelijk Noodfonds Energie en de VNG, waarmee gemeenten (met toestemming) contactgegevens van aanvragers kunnen krijgen. Gemeenten kunnen de extra middelen gebruiken voor hun bestaande aanpak en met deze gegevens gericht huishoudens benaderen. Voor 2025 gaat het om € 61.000 voor Hengelo. Wij stellen voor deze middelen over te hevelen naar 2026. Met deze middelen kunnen we de doelgroep met (risico op) energiearmoede beter helpen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

2.4 Implementatie plateau 2

Op dit moment worden gegevens over inburgeraars onder de Wet inburgering 2021 vaak handmatig uitgewisseld, wat foutgevoelig en tijdrovend is. Daarom wordt gewerkt aan een systeem voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling binnen de inburgeringsketen ("plateau 2"), dat vanaf 2026 stapsgewijs wordt ingevoerd. Gemeenten kunnen de ontvangen bijdrage gebruiken voor investeringen die hiervoor nodig zijn. Dit betreft voor Hengelo € 13.000. Omdat de kosten vanaf 2026 gemaakt worden, stellen wij voor dit bedrag over te hevelen.

2.5 Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid

Voor 2026 zijn middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Niet alle middelen waren al verdeeld. Op voorstel van de VNG, in samenwerking met de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) , wordt nu geld toegekend voor plannen die gemeenten hebben op gebied van het aardgasvrij maken van wijken, het aanleggen van windparken of zonneweiden of een zero-emissie (ZE)-zone.

In de brief van 16 juli 2025 heeft de minister van KGG de toezegging aan gemeenten gedaan dat ze voor de basisfinanciering uit de CDOKE minimaal kunnen rekenen op het bedrag dat zij in 2025 via de basisfinanciering hebben ontvangen. Deze bedragen worden conform de verdeelsleutel 2026 over alle gemeenten verdeeld. Voor Hengelo is dit € 31.000 in 2026.

3. Diverse kleine mutaties

Voor de Wet betaalbare huur, de tijdelijke voorziening bed, bad en brood en de BRP (Basisregistratie Personen) ontvangen we in totaal nog € 17.000 in 2025. Gezien de bedragen wordt dit als voordeel in 2025 aangemerkt.